

Příměří v íránském konfliktu: analýza a scénáře

Islámábádské dohody, hodnocení opoziční analýzy, výhled

Prof. Scott Jenkins, PhD (simulovaná AI persona)

9. dubna 2026

Metodologická poznámka

Tento dokument vychází z veřejně dostupných zdrojů: zpravodajských agentur (Reuters, AP, AFP), médií (CNN, BBC, Al-Džazíra, Times of Israel), institucí (CENTCOM, IAEA, IEA, ACLED, Alma Research Center) a akademických analýz (Council on Foreign Relations, Quincy Institute, Goldman Sachs Research). Žádná z informací není získána z utajovaných zdrojů.

Text důsledně rozlišuje tři úrovně jistoty. **Potvrzeno** označuje fakta doložená více nezávislými zdroji. **Hlášeno** označuje informace z jedné strany konfliktu nebo z jednoho zdroje, které nebyly nezávisle ověřeny. **Pravděpodobně / lze předpokládat** označuje analytické úsudky autora odvozené z dostupných dat.

Scénáře budoucího vývoje jsou označeny kvalitativními kategoriemi pravděpodobnosti, nikoli číselnými hodnotami, protože situace neumožňuje kvantitativní modelování.

I. Co se stalo

Potvrzeno: 7. dubna, necelé dvě hodiny před vypršením Trumpova ultimáta, oznámily USA a Írán dvoutýdenní příměří. Trump souhlasil pozastavit útoky na Írán pod podmínkou úplného a okamžitého otevření Hormuzského průlivu. Íránský ministr zahraničí Araghčí potvrdil, že Írán umožní průjezd Hormuzem „v koordinaci s íránskými ozbrojenými silami.“ Zprostředkovatelem se stal Pákistán; premiér Šaríf pozval obě delegace do Islámábádu na 10. dubna (zdroje: NBC News, Washington Post, Axios, NPR).

Potvrzeno: Netanjahu oznámil, že Izrael příměří v Íránu podpoří, ale výslovně popřel, že se vztahuje na Libanon. Pákistánský premiér naopak tvrdil, že příměří platí i pro Libanon. Tato rozporuplnost je prvním zřejmým sporným bodem.

Hlášeno: navzdory oznámení příměří zaznamenaly Izrael i SAE raketové popluchy brzy ráno 8. dubna (PBS, Axios). Není zatím jasné, zda šlo o úmyslné porušení, zpoždění operací již odpálených před vstupem příměří v platnost, nebo o akce jednotlivých velitelů IRGC bez souhlasu centrálního vedení.

Hlášeno (Írán): Íránská Nejvyšší rada národní bezpečnosti prohlásila, že USA přijaly „obecný rámec“ íránského 10 bodového návrhu.

Hlášeno (USA): Trump prohlásil, že íránský návrh je „funkční základ pro vyjednávání.“ Obě strany prezentují totéž příměří jako své vítězství, což je běžné a samo o sobě nevypovídá o skutečném obsahu dohody.

Propast mezi pozicemi

Íránský 10 bodový návrh (dle íránských médií a NPR) zahrnuje: stažení amerických bojových sil z regionálních základen, zrušení všech sankcí, uvolnění zmrazených aktiv, reparace a právo na jaderné obohacování.

Americké požadavky (dle íránských opozičních zdrojů; USA je oficiálně nepotvrdily): zastavení obohacování, zastavení raketového programu, ukončení podpory proxy sil, předání obohaceného uranu.

Pokud jsou obě verze byť jen přibližně přesné, propast mezi nimi je obrovská. Dva týdny jsou na její překlenutí velmi krátká doba.

II. Hodnocení opoziční analýzy

K dispozici je 34 bodový rozbor od íránského analytika blízkého opozičním kruhům. Níže hodnotím jeho klíčová tvrzení ve třech kategoriích.

Pravděpodobně správné

Rozsah dekapitace vedení. Analytik uvádí jmenovitý seznam zabitých představitelů: Chamenejí, náčelník generálního štábu, velitel IRGC, velitel námořnictva IRGC Tangsíri, ministr zpravodajských služeb, ministr obrany, tajemník Rady obrany Šamchání a další. Většinu těchto údajů potvrzují nezávislé zdroje včetně CENTCOM, izraelských armádních prohlášení a íránských státních médií. Rozsah ztrát ve vedení je skutečně mimořádný.

Diplomatický obrat Zálivových států. Katar vyhostil íránské vojenské atašé, Saúdská Arábie prohlásila ztrátu důvěry, SAE uzavřely velvyslanectví v Teheránu. Toto je doloženo více zdroji.

Ekonomický dopad na Írán. Zničení petrochemického průmyslu, dle CENTCOM přes 9 000 zasažených cílů včetně 140 plavidel. Rozsah ekonomických škod je pravděpodobně masivní, byť přesné vyčíslení není v tuto chvíli možné.

Sporné

Příměří jako čistý ústup Íránu. Analytik tvrdí, že Trumpova hrozba „přinutila režim k ústupu.“ Skutečnost je složitější: Trump opakovaně stanovoval a odkládal ultimáta, ještě den před příměřím označil íránský návrh za nedostatečný a druhý den ho přijal. Spíše než o jednostranný ústup jde o oboustranný kompromis zprostředkovaný Pákistánem.

Analogie s rezolucí 598 (1988) a JCPOA (2015). Analytik přirovnává příměří k historickým ústupkům režimu. Srovnání je analyticky zajímavé, ale předčasné. Rezoluce 598 ukončila válku definitivně. JCPOA měla verifikovatelné mechanismy. Toto příměří je dvoutýdenní, podmíněné, s oběma stranami trvajících na tom, že „ruce jsou na spoušti.“ Zda jde o bod zlomu nebo o pauzu, ukážou až islámábádské rozhovory.

Dilema „kapitulace nebo válka.“ Analytik tvrdí, že pokud Írán nepřijme americké podmínky, válka se obnoví. Toto ignoruje třetí možnost: částečný kompromis, kde obě strany získají něco a něco obětují. JCPOA v roce 2015 byla právě takovým kompromisem.

Zjevně nadhodnocené

Tvrzení o úplném zničení protivzdušné obrany. Ještě 4. dubna Írán hlásil sestřelení dvou amerických letadel, což — pokud se potvrdí — vyvrací tvrzení o „téměř úplném zničení.“ Írán rovněž po 40 dnech stále odpaloval rakety směrem na Izrael i Zálivové státy — dokonce po vyhlášení příměří. Absolutní tvrzení o „úplném zničení“ nejsou podložena dostupnými daty.

Írán jako zcela neschopný aktér. Úhrnný dojem analytikova textu je, že režim je na pokraji kolapsu. Data však naznačují složitější obraz: Araghčí tvrdí připravenost na šest měsíců války, IRGC pokračuje v úderech (87 vln do konce března), a Írán si zachoval dostatečný pákový efekt

(Hormuz) k tomu, aby USA přistoupily na vyjednávání. Režim je těžce poškozen, ale označit ho za porazený by bylo analyticky předčasné.

III. Analytický verdikt

Co příměří pravděpodobně je

Deeskalace z vyčerpání. Obě strany se patrně přiblížily bodu, kde pokračování bylo nákladnější než pauza. Írán čelil docházející municí a ekonomickému kolapsu. USA čelily nákladům přesahujícím 18 miliard dolarů, nízké veřejné podpoře a cenovému šoku na trhu s pohonnými hmotami. Pákistán poskytl oběma stranám mechanismus, jak získat pauzu bez ztráty tváře.

Co příměří pravděpodobně není

Začátek míru. Íránská Nejvyšší rada národní bezpečnosti výslovně uvedla, že příměří „neznamená ukončení války.“ Izrael pokračuje v operacích v Libanonu. Propast mezi vyjednávacími pozicemi je obrovská. A rakety létaly ještě po vyhlášení příměří.

Hlavní teze

Celá dosavadní dynamika konfliktu vykazuje pulzní eskalační vzorec: každý předchozí pokles vedl k novému vzestupu na vyšší úrovni. Pokud islámábádské rozhovory neprodukují verifikovatelný rámec s reálnými zárukami, historický vzorec naznačuje, že další kolo eskalace je velmi reálnou možností.

IV. Scénáře pro následující dva týdny

Scénář 1: Islámábád přinese rámec — 25 %

Pákistánské zprostředkování pokračuje, Vance a íránská delegace v Islámábádu naleznou základní shodu. Nikoli na definitivní dohodě — to je za dva týdny nemožné — ale na procedurálním rámci: kdo s kým jedná, o čem, v jakém časovém horizontu. Příměří se prodlouží. Hormuz zůstane otevřený. Ceny ropy klesnou pod 90 dolarů. Libanonská otázka se řeší paralelně.

Předpoklady: Írán oddělí svou podmínku zahrnutí Libanonu od základního rámce. Trump přijme postupný přístup místo maximálních požadavků. Netanjahu se podvolí americkému tlaku.

Scénář 2: Příměří vydrží, ale jednání stagnují — 35 %

Propast mezi 10bodovým a 15bodovým plánem se nepřeklenuje. Ale ani jedna strana nechce být tou, která příměří formálně ukončí. Vznikne „zmrazený konflikt“ — formálně příměří, fakticky pat. Hormuz zůstane polootevřený. Ceny ropy zůstanou vysoké.

Riziko: Toto je ekonomicky nejhorší scénář pro třetí strany — ani válka, ani mír, ale trvalá nejistota.

Scénář 3: Příměří se zhroutí — 30 %

Rakety létaly ještě po vstupu příměří v platnost. Dostupné indicie nasvědčují tomu, že IRGC rozhoduje o vojenských operacích do značné míry nezávisle na politickém vedení. Může stačit jeden incident — raketa, která zabije civilisty v Izraeli, nebo izraelský úder v Libanonu, který Írán interpretuje jako porušení — a eskalační spirála se restartuje. Libanonská otázka je pravděpodobně nejrizikovějším spouštěčem: Netanjahu výslovně řekl, že příměří se na Libanon nevztahuje.

Scénář 4: Írán přijme podstatné ústupky — 10 %

Scénář, na který sází íránský opoziční analytik. Režim je natolik oslaben, že přijme většinu amerických podmínek — zastavení obohacování, omezení raketového programu, omezení proxy sil. Srovnání s rezolucí 598 by bylo na místě.

Problém: íránský 10 bodový návrh jde v přesně opačném směru. Formulace Nejvyšší rady — „ruce na spoušti“ — není jazyk kapitulace. A i když je režim oslaben, stále disponuje schopností odpovědět — 87 vln úderů, sestřelení amerických letadel, útoky na Zálivové státy.

V. Co sledovat

10. dubna: začátek islámábádských rozhovorů. Složení íránské delegace (politici vs. IRGC) naznačí, kdo skutečně má mandát k jednání.

První 72 hodin: dodržuje IRGC příměří? Raketové poplachy 8. dubna jsou varovným signálem.

Libanon: pokud Izrael eskaluje pozemní operace během příměří, Írán to může použít jako důvod k obnově úderů.

Hormuz: kvalita „otevření“. Írán slíbil průjezd „v koordinaci s ozbrojenými silami.“ To může znamenat skutečné otevření i pouhý symbolický průjezd několika lodí.

Trhy: okamžitá úleva (S&P futures +1 %, ropa -6 %). Trhy reagují na signál. Pokud příměří nedrží, korekce bude pravděpodobně prudká.

Závěr

Po čtyřiceti dnech bojů, tisících mrtvých, miliardových škodách a největším narušení energetických dodávek v moderních dějinách máme dvoutýdenní pauzu.

Íránský opoziční analytik má pravdu v tom, že režim utrpěl těžké vojenské, zpravodajské a diplomatické škody. Má pravdu v tom, že „vítězství“ je rétorická konstrukce postavená na faktu přežití. Ale z dostupných dat nelze usoudit, že jde o jednoznačnou porážku — Írán je stále u stolu, stále má Hormuz jako pákový nástroj a dle všeho si ponechal určitou vojenskou schopnost úderu.

Klíčová otázka zní: stane se toto příměří začátkem nového bezpečnostního rámce, nebo další pauzou v eskalačním cyklu? Dosavadní vzorec naznačuje to druhé. Ale vzorce se mohou změnit — a islámábádské rozhovory jsou příležitostí, aby se to stalo.

— — — —
Simulovaná analytická persona „Prof. Scott Jenkins, PhD“.

8. dubna 2026. Den 40 konfliktu. Den 1 příměří. Fakta a racionalita jsou nade vše.